

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна (наукова) програма Публічне управління та адміністрування
Код та найменування спеціальності - 281 «Публічне управління та адміністрування»
Шифр та найменування галузі знань - 28 «Публічне управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою публічного управління та адміністрування Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК: Василь МУЖАЙЛО, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

Протокол від 18.08.2022 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Олена Ніколюк

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 073 «Менеджмент» та 281 «Публічне управління та адміністрування» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування»
(код та найменування спеціальності)

Голова ради

(підпис)

Ірина СЕДІКОВА

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Олена НІКОЛЮК

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету

Протокол від 30.08 № 1

Секретар Методичної ради університету

(підпис)

Валерій МУРАХОВСЬКИЙ

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	5
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	5
2	Зміст дисципліни:	6
2.1	Програма змістовних модулів	6
2.2	Перелік практичних занять	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3	Критерії оцінювання результатів навчання	9
4	Інформаційні ресурси	10

1. Пояснювальна записка

1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – сформулювати у здобувачів освіти систему теоретичних та прикладних знань про економіку публічного сектору, функціональна мета якої полягає в забезпеченні суспільства специфічними суспільними благами в умовах суспільного вибору, а також формування вмінь щодо оцінки ефективності функціонування публічного сектору національної економіки

Завдання вивчення дисципліни «Економіка публічного сектору» це : надати здобувачам освіти знання щодо характеристик публічного сектору економіки за допомогою таких категорій, як суспільний добробут та суспільний оптимум; сформувати у здобувачів освіти розуміння висвітлення особливостей впливу процедур суспільного вибору на публічний сектор економіки; надати здобувачам освіти знання щодо характеристик фінансової бази функціонування публічного сектору; сформувати у здобувачів освіти уміння визначати витрати і вигоди у публічному секторі; розкриття суперечностей процесів оптимізації суспільного сектору та досягнення суспільного добробуту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка публічного сектору» здобувач освіти повинен:

знати:

- сутність концепції добробуту суспільства та способи його оцінки;
- функції публічного сектору, пов'язані з подоланням вад ринку;
- теорія суспільних благ та умови оптимального їх виробництва;
- напрями впливу демократичних процедур на масштаби публічного сектору;
- класифікація і функції податків,
- базові теорії оподаткування та критерії оцінки якості податкової

системи;

- суть, класифікації та основні напрями державних видатків;
- основні поняття, категорії та проблеми суспільного вибору;
- ключові проблеми, пов'язані з розвитком державного сектору економіки в

Україні.

вміти:

- аналізувати зміни добробуту населення внаслідок перерозподілу публічних витрат між різними сферами публічного сектору;
- визначати способи поліпшення складових публічного сектору за рахунок процедур суспільного вибору;
- аналізувати стан і тенденції розвитку економіки публічного сектору в Україні;
- оцінювати економічні наслідки участі держави в економічній системі.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка публічного сектору» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти 281

«Публічне управління та адміністрування» <http://mil.onaft.edu.ua/osvitno-profesijni-programi/> підготовки бакалаврів за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність працювати в команді
- ЗК8. Здатність вирішувати проблеми
- ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
- СК5. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій
- СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування
- СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері

публічного управління та адміністрування.

СК 13. Здатність визначати політику і стратегію продовольчої безпеки держави, регіону

Програмні результати навчання:

ПРН.1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН. 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН.11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН 18* Виявляти та оцінювати існуючі і потенційні загрози продовольчій безпеці держави, регіону

1.3 Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна « Економіка публічного сектору» базується на вивченні дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Публічні послуги», «Основи публічного адміністрування», «Соціальна політика та сталий розвиток», які дають можливість сформувати основи знань про публічний сектор національної економіки, його структуру, закономірності становлення та особливості функціонування в країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку.

1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ECTS

Навчальна дисципліна викладається для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання на другому курсі у третьому семестрі.

Кількість кредитів ECTS – 4 кредити, годин – 120 годин

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні	практичні
денна	40	20	–	20
заочна	14	12	–	6
Самостійна робота, годин	Денна – 80			102

2.3 Міст навчальної дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи економіки публічного сектору»

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступ до ринкової економіки.	2	1
2	Економіка публічного сектору. Неспроможність ринку та вплив публічного сектору.	2	1
3	Економіка суспільного добробуту. Суспільний оптимум та загальна економічна рівновага	2	1
4	Суспільні блага та їх класифікація. Виробництво державою суспільних і приватних благ	2	2
5	Масштаби економіки публічного сектору. Вплив глобалізаційних процесів на публічний сектор національної економіки.	2	1
Разом за змістовним модулем 1		10	6

Змістовий модуль 2. « Доходи та витрати у публічному секторі економіки»

№	Зміст теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

теми		денна	заочна
1	Податки як джерело доходів публічного сектору. Проблеми формування ефективної податкової системи в Україні.	2	1
2	Економіка охорони здоров'я. Моделі систем медичного забезпечення	2	1
3	Економіка соціального захисту. Соціальні ризики та соціальна безпека.	2	2
4	Місце та роль публічного сектору в економіці освіти	2	1
5	Державні витрати та економіка навколишнього середовища.	2	1
	Разом за змістовним модулем 2	10	6
	Разом з дисципліни	20	12

2.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступ до ринкової економіки	2	-
2	Економіка публічного сектору. Неспроможність ринку та вплив публічного сектору.	2	1
3	Економіка суспільного добробуту. Суспільний оптимум та загальна економічна рівновага	2	-
4	Суспільні блага та їх класифікація. Виробництво державою суспільних і приватних благ	2	1
5	Масштаби економіки публічного сектору. Вплив глобалізаційних процесів на публічний сектор національної економіки.	2	-
6	Податки як джерело доходів публічного сектору. Проблеми формування ефективної податкової системи в Україні.	2	1
7	Економіка охорони здоров'я. Моделі систем медичного забезпечення	2	1
8	Економіка соціального захисту. Соціальні ризики та соціальна безпека	2	1
9	Місце та роль публічного сектору в економіці освіти	2	1
10	Державні витрати та економіка навколишнього середовища.	2	-
	Всього	20	6

2.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Завдання до самостійної роботи
1	Публічний сектор у ринковій економіці.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Теоретичні підходи до визначення сутності публічного сектору економіки. 2. Особливості функціонування бюрократичного апарату.

2	Вплив публічного сектору та неспроможність ринку.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Класифікація суспільних благ. 2.Формування попиту і пропозиційна суспільні блага.3.Особливості оцінки суспільного проекту.
3	Основи економіки суспільного добробуту.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Основні положення класичної політичної економії щодо досягнення суспільством добробуту (А. Сміт, Д. Рікардо). 2.Формування теорії добробуту представниками неокласичної економічної школи (А. Маршалл). 3.Сучасні напрями розвитку теорії суспільного добробуту.
4	Суспільний інтерес та суспільний вибір.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Представницька демократія : зміст та варіанти трактування 2. Модель двопартійної конкуренції Г .Хоттелінга та Е.Доунса 3.Особливості застосування системи логролінгу 4.Парадокси колективного вибору.
5	Податки як джерело доходів публічного сектору.	8	12	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Податкова система і критерії її оцінки. 2.Особливості перекладання податкових зобов'язань 3.Правило В.Корлетта та Д.Хейга і принцип "другого кращого".
6	Проблеми формування ефективної податкової системи в Україні.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Соціальні детермінанти формування ефективної податкової політики. 2.Декларування доходів громадян України: переваги та ризики. 3.Фіскальна політика та її впливна економіку України.

7	Економіка соціального захисту.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Теоретичні засади соціального розвитку. 2.Соціальна політика та її складові. 3.Гарантії забезпечення соціального захисту правлюдини.
8	Місце та роль публічного сектору в економіці освіти.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Приватні та суспільні вигоди і

				витрати за різних рівнів освіти. 2.Ролі освіти в сучасних глобальних умовах.
9	Державні витрати та економіка навколишнього середовища.	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Правове і нормативне забезпечення екологічної політики. 2.Система фінансування екологічних програм і заходів по охороні навколишнього середовища. 3.Використання міжнародного досвіду при розробці та реалізації екологічної політики.
10	Вплив глобалізаційних процесів на публічний сектор економіки	8	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Еволюція напрямків глобалізації. 2.Сучасний стан глобальної економіки в світовому господарстві. 3.Напрями економічного розвитку України в умовах глобалізації.
	Всього	80	102	

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Модульна контрольна робота складається з розрахункового завдання та тестових питань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

1

Завдання модульної контрольної роботи	Шкала оцінювання, бали	Критерії оцінювання
Розрахункове завдання	24	Правильний розв'язок завдання з повним викладенням у порядку розв'язку та глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
	20	Правильний розв'язок завдання з неповним викладенням порядку розв'язку або недостатньо глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
	15	Неповне викладенням порядку розв'язку завдання, наявні незначні арифметичні помилки, недостатньо обґрунтовані висновки за результатами розрахунків
	10	Розв'язок завдання з допущенням кількох арифметичних помилок і неповним викладенням порядку розв'язку, відсутність висновків за результатами розрахунків
	5	Частковий розв'язок завдання з неправильним обґрунтуванням порядку розв'язку
	0	Завдання не розв'язано або розв'язано не вірно
Тестове завдання	16	Тестове завдання містить 10 питань (тільки одна відповідь є правильною). За кожну правильну відповідь студент отримує 1,6 бали.

Види контролю: поточний, підсумковий – диф. залік

Нарахування балів за виконання змістових модулів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min д/з	max д/з	Кільк. робіт, одиниць	min	max	Кільк. робіт, одиниць	min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи економіки публічного сектору»								
Робота на лекціях	1,0/1,0	2/ 2,0	6	6,0	12,0	3	3,0	6,0
Виконання практичних робіт	2,5/3	3,5/4,0	6	15,0	21,0	3	9,0	12,0
Опрацювання тем, не винесених на лекції	3,5/4,0	4,5/6,0	2	7,0	9,0	5	20,0	30,0
Підготовка до практичних занять	2,0/3,0	3,0/4,0	6	12,0	18,0	3	9,0	12,0
Проміжна сума	-	-	-	40,0	60,0	-	41,0	60,0
Поточний контроль	20	40	1	20,0	40,0	1	19,0	40,0
Контроль результатів дистанційного модуля	0/0	10/0	-	0	10,0	-	-	-
Оцінка за змістовий модуль 1	-	-	-	60,0	100,0	-	60,0	100,0
Змістовий модуль 2. «Доходи та витрати у публічному секторі економіки»								
Робота на лекціях	1/5	2/7	4	4,0	8,0	1	5,0	7,0

Виконання практичних робіт	3/8	4/10	4	12,0	16,0	1	8,0	10,0
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4/5	6/8	1	4,0	6,0	3	15,0	24,0
Підготовка до практичних занять	2,5/2	3,5/3	4	10,0	14,0	1	2,0	3,0
Проміжна сума	-	-	-	30,0	44,0		30,0	44,0
Поточний контроль	20	40	1	20,0	40,0	1	20,0	40,0
Виконання індивідуальних завдань	10	16	1	10,0	16,0	1	10,0	16,0
Контроль результатів дистанційного модуля	0	10	-	0	10,0	-	0,0	10,0
Оцінка за змістовий модуль 2				60,0	100,0		60,0	100,0
Разом з дисципліни				60...100		60...100		

4. Інформаційні ресурси

Базові(основні)

1. Длугопольський О. В. Суспільний сектор економіки і публічні фінанси епохи глобальних трансформацій: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2011. 632 с.
2. Сфремов Д. П., Федірко Н. В. Економіка суспільного сектору : Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2014. 351 с.
3. Економіка державного сектора: навч.-метод. посіб. / О. В. Длугопольський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 63 с.
4. Малий І. Й., Галабурда М. К. Економіка державного сектора: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2007. 280 с.
5. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора / Дж. Е. Стігліц. – Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. 854 с.
6. Ватаманюк М. М. Сучасні підходи до вирішення проблеми негативних екстерналій: теорія і практика / М. М. Ватаманюк. – Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.2. – С. 109–115.
7. Реформування пенсійної системи України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.imf.org/~media/Files/Countries/ResRep/UKR/042517-reforming-ukraine-pension-system.ashx>.
8. Ткаченко Л. Солідарна пенсійна система України: сучасне становище та шляхи реформування / Л. Ткаченко. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://texty.org.ua/pdf/pensions_policy.pdf.